



NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH140038

NAZWA
OBSZARU Białe Błota

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH140038	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Białe Błota

1.4. Data opracowania 2008-10	1.5. Data aktualizacji 2025-01
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2018-05
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MŚ z dn. 13 marca 2018 r. w spr. soo Białe Błota (PLH140038)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
21.2293

Szerokość geograficzna
52.3573

2.2. Powierzchnia [ha]:
31.43

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL12	Mazowieckie
------	-------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

[Powrót](#)

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p				P	M	D			
F	6236	Rhynchocypris percniurus			p	70	80	i	C	M	C	B	A	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

[Powrót](#)

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N07	91.74
N17	0.08
N23	1.73
N12	6.46
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar Natura 2000 Białe Błota PLH140038 położony w mieście Wołomin w województwie mazowieckim. Według podziału fizjograficznego Polski (Kondracki, 2002) znajduje się w obrębie mezoregionu Równiny Wołomińskiej (318.78). Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski ostoja znajduje się w Kainie Południowomazowiecko-Podlaskiej (E.3), Podkrajnie Południowomazowieckiej (E.3a), Okręgu Równiny Wołomińskiej (E.3a.4), Podokręgu Wołomińsko-Radzymińskim (E.3a.4.f). W granicach obszaru będącego dawnym torfowiskiem istnieje kilka stałych (niewysychających) zbiorników wodnych zamieszkiwanych przez strzeblę błotną od wielu pokoleń. Zbiorniki te powstawały przed i po II wojnie światowej w wyniku eksploatacji torfu. Obecna liczba zbiorników wodnych jest trudna do określenia, gdyż zmienia się w zależności od poziomu wód gruntowych i poziomu wody w samych zbiornikach. Większość torfianek jest silnie wypłycona, a w latach obfitujących w opady niejednokrotnie wspólne lustro wody łączy kilka zbiorników. W zależności od sezonu liczbę torfianek w obszarze można szacować na 5, maksymalnie 10. Powierzchnia zbiorników praktycznie jest niemożliwa do ustalenia, silnie zmienna z roku na rok. Jako typową dla ostatniej dekady można przyjąć sumaryczną powierzchnię rzędu 0,5 – 0,7 ha lustra wody. Po bardzo suchych latach 2005 i 2006 wysoki poziom wody w zbiornikach odnotowano już wiosną 2007 roku i stan ten z różnym nasileniem trwa do dzisiaj. W 2011 roku w czerwcu i lipcu poziom wody okresowo był ekstremalnie wysoki, wskutek czego niemal cały obszar pozostawał przykryty warstwą wody o głębokości co najmniej 30 cm. Obecnie powierzchnię lustra wody można określić na przynajmniej 60-70% powierzchni całkowitej obszaru Natura 2000 Białe Błota PLH140038. Maksymalna głębokość wody w poszczególnych zbiornikach przekracza 2 m, a głębokość średnią utrzymującą się przez cały rok szacować można na ponad 1 m. Zbiorniki wodne na całym obszarze Natura 2000 Białe Błota PLH140038 pokrywa gęsta roślinność szuwarowa z dominującym gatunkiem trzciny pospolitej *Phragmites australis*. Z uwagi na brak wyraźnych granic wyodrębniających misy poszczególnych torfianek w praktyce nie jest możliwe określenie stopnia ich zarośnięcia przez roślinność szuwarową — można tylko szacować, że pokrywa ona 30 – 70% powierzchni poszczególnych zbiorników.

Obszar Natura 2000 Białe Błota PLH140038 otaczają tereny zabudowane o typie zabudowy miejskiej luźnej. Ostoja odwadniana jest za pośrednictwem rowu melioracyjnego uchodzącego do Czarnej Strugi.

4.2. Jakość i znaczenie

Stanowisko strzebli błotnej w Białych Błotach w Wołominie jest znane i systematycznie monitorowane od 2005 roku. Dzięki temu należy ono do grona najlepiej i najwszechstronniej poznanych krajowych stanowisk tego gatunku. Metodyka monitoringu zastosowana do oceny stanu populacji strzebli błotnej jest dalece niewystarczająca i nie mogła przynieść wiarygodnych wyników. Kilkunastohektarowy zbiornik wodny, o nadzwyczaj zróżnicowanej morfometrii, jakim stały się w ostatnich kilku latach Białe Błota, wymagałby użycia raczej elektropoławów niż narzędzi pułapkowych. Tak duża i zróżnicowana przestrzeń nie może być zasiedlona przez ryby w zagęszczeniu, przeliczonym na jednostkę powierzchni czy objętości, porównywalnym z małymi, zwartymi akwenami o nieskomplikowanej morfometrii. (Wolnicki 2007, Wolnicki i in. 2006, 2008, 2011). Wyniki poprzednich monitoringów świadczą o stosunkowo dużej liczebności miejscowej populacji strzebli błotnej. W zbiorniku znacznie mniej licznie występuje również drobne osobniki

obcego inwazyjnego karasia srebrzystego *Carassius gibelio*. (Tatoj 2021 r.) Lokalna populacja stanowi jedynie niewielki % populacji krajowej oceniono ją jako C. Obszar Białych Błot, wśród obszarów zamieszkiwanych przez populacje strzebli błotnej jest unikalny w skali całego kraju. Nawet przy niskim, typowym między innymi dla lat 2005-2006 poziomie wód gruntowych był on bardzo trudno dostępny dla człowieka. Od 2007 roku do chwili obecnej pod wodą znajdują się niemal wszystkie lokalne ścieżki, wskutek czego obecność ludzi (głównie wędkarzy) w granicach obszaru spadła do minimum. Obszar ten z roku na rok dziczeje i zarasta, stając się coraz bardziej odpornym na negatywne strony działalności ludzkiej, z zaśmiecaniem włącznie. Zmagazynowanie w granicach obszaru ogromnych ilości wody i bardzo silne zarośnięcie trzciną, działającą jako wydajny biofiltr sprawiają, że obszar ten cechuje się małą wrażliwością na wysychanie i na zanieczyszczenia rozpuszczone w wodzie. Uwzględniając wyniki badań stan zachowania gatunku oceniono jak B. W Polsce stanowiska strzebli błotnej znajdują się obecnie na Nizinie Mazowieckiej, Nizinie Kujawsko-Pomorskiej, Pojezierzu Kaszubskim i na Polesiu Lubelskim. Obszar stanowi Izolowane stanowisko strzebli błotnej, bardzo ważne dla zachowania zasięgu gatunku; jedno z zaledwie 11 stanowisk obecnie istniejących w województwie mazowieckim i ponad 100 odnalezionych na obszarze kraju. Z tego względu izolację populacji w obszarze Białe Błota oceniono jako A. Uwzględniając populację strzebli, jej stan zachowania i izolację w Obszarze, nadano ocenę ogólną określono jako B.1188 kumak nizinny *Bombina bombina*. Gatunek obecny w obszarze na poziomie populacji nie mającej znaczenia. W związku z powyższym, a także z uwagi na fakt szerokiego rozpowszechnienia gatunku w kraju oraz braku priorytetowego znaczenia w ochronie w ramach Dyrektywy Siedliskowej, uznano, że obszar Białe Błota nie pełni znaczącej roli w ochronie zasobów przedmiotowego gatunku w skali regionu, kraju oraz całej Unii Europejskiej (Wolnicki 2007, Wolnicki i in. 2006, 2008, 2011).

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	F03.02.09		o
L	H07		o
M	K03.04		b
M	E03.01		o
L	J02		o
L	H01.08		o
M	F02.03		o
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
	Krajowa/federalna	0
	Kraj	

Publiczna	związkowy/wojewódzstwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Dokumentacja planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Białe Błota PLH140038.2. Wolnicki J., 2018. Ocena stanu zachowania strzebli błotnej Eupallasella percnurus w obszarze Natura 2000 Białe Błota PLH140038.3. Tatoj K., Tatoj A., 2021 r. Raport z prac terenowych dla gatunku 6236 strzebla błotna (Phoxinus (= Eupallasella) percnurus), realizowany ramach projektu pn. „Ocena stanu zachowania i monitoring przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 – realizacja działań planów zadań ochronnych w zakresie działań monitoringowych” .

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	99.97				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Warszawski	*	99.97

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie
Adres:	Polska Henryka Sienkiewicza 3 00-015 Warszawa
Adres e-mail:	sekretariat@warszawa.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Białe Błota PLH140038 Link: https://edziennik.mazowieckie.pl/legalact/2015/3949/
---	---

☐ Nie, ale jest w przygotowaniu

☐ Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH140038

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)